

Algemeen

Orgelfeest in Rotterdam

Om te laten horen dat het orgel, en dus de organist, in staat is tot meer dan alleen maar de begeleiding van gezangen en psalmen zijn van vrijdag 30 mei t/m zaterdag 7 juni voor het eerst de Rotterdamse Orgeldagen (RODA) georganiseerd. Een tweejaarlijks festijn dus, waarbij het orgel vooral niet als kerkorgel ten tonele werd gevoerd al staat het instrument in de meeste gevallen in een kerk. Dit gebeurde door middel van een symposium, een masterclass onder leiding van de Britse orgelvirtuoos Thomas Trotter, een groene orgelfiets-tocht, de samenstelling van de Rotterdamse Orgelcanon, dagelijks een lunchconcert waar de meest favoriete orgelwerken uit die canon ten gehore werden gebracht en enkele groots opgezette concerten aan begin en eind van dit festijn, waarin het orgel maar ook diverse andere instrumenten, ensembles en koren al of niet gezamenlijk te horen waren.

Opzet was om te laten horen dat het orgel grote en veelzijdige potenties heeft om, ondanks ontkerkelijking en secularisatie, in de muziekcultuur als volwaardig muziekinstrument een belangrijke plaats in te nemen. Dit stelt ook eisen aan (concert)organisten en doet een beroep op creativiteit en geestdrift van lokale overheden, b.v. om de figuur van stadsorganist te introduceren en te promoten.

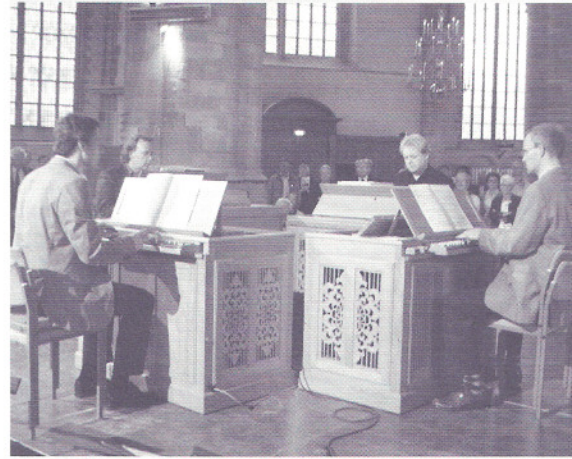
RODA werd georganiseerd door een groep vertegenwoordigers van de Stichting Rotterdam Orgelstad, de Stichting Stadsmuziek, het Rotterdams Conservatorium, de Grote of Sint-Laurenskerk Rotterdam, het Concert- en congresgebouw de Doelen en de Vereniging Nederlands Platform voor de Orgelkunst en -cultuur (VNPO). De verschillende evenementen vonden plaats in de Laurenskerk, de grote concertzaal van de Doelen, de Burgerzaal van het stadhuis, de Bergsingelkerk, de Oude Kerk van Charlois, de Doopsgezinde kerk, de Paradijkerk, de RK Kathedraal en de Pelgrimvaderskerk in Delfshaven.

Aan het symposium dat op vrijdag 30 mei 's middags in de Laurenskerk plaatsvond namen onder leiding van Cynthia Wilson deel aan de paneldiscussie: Prof. Marlite Halbersma (hoogleraar kunst- en cultuurwetenschappen Erasmusuniversiteit Rotterdam), Cor Ardesch (stadsorganist Dordrecht), André Heuvelmans (stadsblazer Rotterdam), Geert Bierling (stadsorganist Rotterdam) en Bas van den Bosch (fundraiser). In haar inleiding vroeg Prof. Halbersma zich, na te hebben vastgesteld dat de komst van de stadsorganist in 1996 een zeer grote stimulans is geweest voor de bloei van de concerten in de Burgerzaal van het stadhuis, af of een klassiek concert gezellig mag zijn. Dit met verwijzing naar enerzijds de optredens van André Rieu en anderzijds naar de hier en daar verkondigde mening dat klassieke concerten niveau moeten hebben en eigenlijk bedoeld zijn voor meer ontwikkelde mensen.

De discussie hierover, ook met het helaas niet zo talrijke publiek, en de presentatie door de aanwezigen van hun meest gedenkwaardige muzikale belevenis leerde dat het bij het geven van een concert niet zo zeer gaat om het vertolken van een compositie maar om het bieden van een belevenis aan het publiek. Daarvoor komt het naar de concertzaal en vraagt van de musicus om performer en niet alleen vertolker te zijn. Tegelijk stelde men vast dat er ook sprake moet zijn van authenticiteit van de musicus, d.w.z. hij moet het publiek bieden wat hij belooft. Authenticiteit onderscheidt concerten van nep en dat is waarvan bij Rieu vaak wel sprake is.

Aan de belangstelling die het publiek voor de verschillende evenementen toonde kan worden afgelezen dat dit in is voor zo'n presentatie van de cultuur rond het orgel. RODA kende maar liefst 150 medewerkers: organisten, studenten, vocalisten, instrumenta- listen, dirigenten, componisten en andere kunstenaars en daarnaast veel ondersteunende medewerkers. Het wilde doelbewust nieuwe mogelijkheden presenteren (zoals de presentatie van een nieuwe compositie voor 3 orgels, carillon, trombones en slagwerk en de combinatie met de Marinierskapel, met een Antilliaanse brassband en met een videospektakel). De opzet van dit orgelfestival was absoluut een novum.

Prosper Sevestre
voorzitter VNPO

*Vier organisten, Hayo Boerema, Geert Bierling, Arjen Leistra, en Bas de Vroome, spelen in de Laurenskerk Rotterdam op vier kistorgels het concert voor 4 klavecimbels van J.S. Bach
foto: Sjaak van Gijzen, Rotterdam*

*Een aandachtig publiek in de Burgerzaal van het Rotterdams stadhuis
foto: Sjaak van Gijzen, Rotterdam*